

***Legalizacja pracy
cudzoziemców
w powiecie żnińskim
w I półroczu 2024 r.***

Raport Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie

Sporządziła: Małgorzata Czerwińska Pośrednik Pracy

Żnin, październik 2024

Cudzoziemcy i legalizacja ich pracy

Rynek pracy w powiecie żnińskim jest wciąż różnorodny, pracę mogą tu podjąć zarówno pracownicy z wysokimi kwalifikacjami na specjalistycznych stanowiskach, jak i osoby bez doświadczenia zawodowego czy wykształcenia.

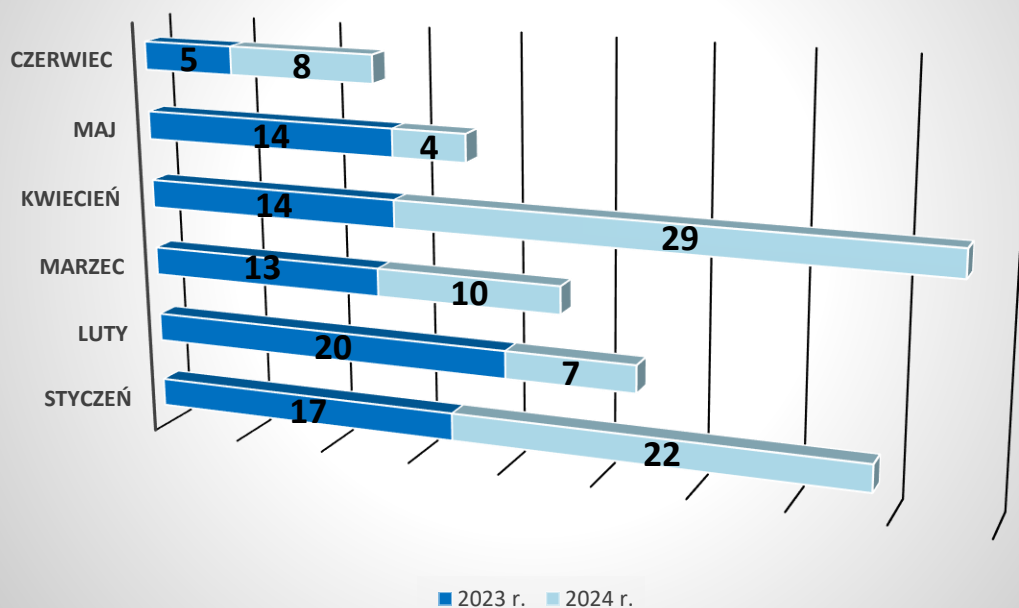
Przed agresją Rosji na Ukrainę migracja miała charakter głównie ekonomiczny. Od lutego 2022 r. jako masowe zjawisko pojawili się uchodźcy z Ukrainy, którzy zostali zmuszeni do rozpoczęcia swojego życia poza granicami swojego Państwa, z obawy o życie własne i swoich najbliższych.

Legalizacja zatrudnienia cudzoziemców na polskim rynku pracy za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie (PUP) może odbywać się z wykorzystaniem poniżej opisanych rozwiązań.

Oświadczenie podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Oświadczenie podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi - dotyczy legalizacji pracy cudzoziemców z Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii lub Ukrainy. Na podstawie oświadczenia można powierzyć pracę cudzoziemcowi na okres 24 miesięcy. Oświadczenie może zostać wpisane do ewidencji pod warunkiem zapewnienia przez pracodawcę cudzoziemcowi wynagrodzenia nie niższego, niż wynagrodzenie pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku na polskim rynku. Ponadto oświadczenie nie może dotyczyć pracy sezonowej, tj. związanej z ruchomą gastronomią, czy krótkotrwałym zakwaterowaniem. Oплата wynosi 100 zł. W I półroczu 2024 r. w PUP wpisano do ewidencji 80 oświadczeń. W stosunku do poprzedniego roku nie obserwujemy dużego spadku liczby wpisanych do ewidencji oświadczeń (w 2023 r. było 83), co jest spowodowane wprowadzeniem od marca 2022 r. nowej i maksymalnie uproszczonej ścieżki legalizacji pracy obywateli Ukrainy, powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Oświadczenia wpisane do ewidencji w 2024 i 2023 r.

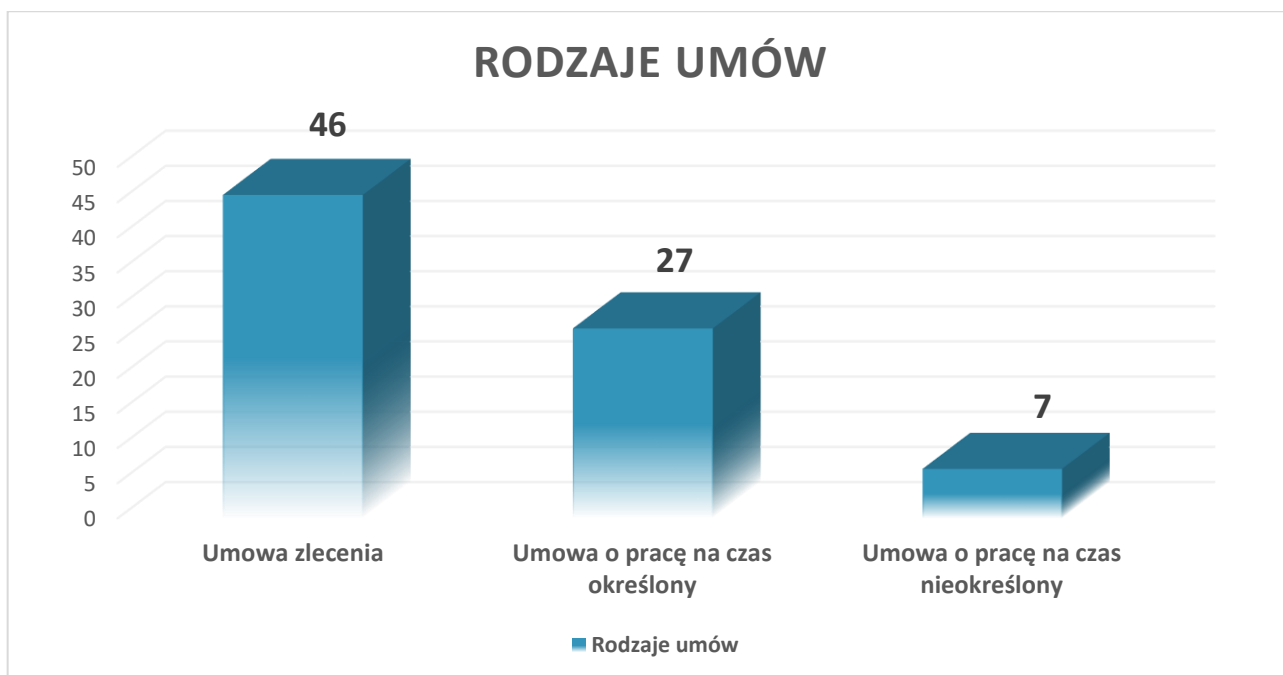
Oświadczenia wpisane do ewidencji przez PUP, w poszczególnych miesiącach pierwszego półrocza 2023 i 2024 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Syriusz STD.

Oświadczenia wpisane do ewidencji w pierwszym półroczu 2024 r. najczęściej dotyczyły powierzenia pracy obywatelom Białorusi.

Obywatelstwo	Liczba wpisanych do ewidencji oświadczeń w I półroczu 2024 r. dla obywateli danego kraju	Liczba wpisanych do ewidencji oświadczeń w I półroczu 2023 r. dla obywateli danego kraju
Ukraina	23	42
Białoruś	36	22
Gruzja	21	18
Mołdawia	0	1
Armenia	0	0

Oświadczenia wpisane do ewidencji przez PUP dla obywateli poszczególnych krajów w pierwszym półroczu 2023 i 2024 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Syriusz STD.

Pracę na podstawie oświadczeń w pierwszej połowie 2024 r. najczęściej podejmowali mężczyźni (73 przypadki). Podstawą wykonywania pracy była najczęściej umowa zlecenie.

Rodzaje umów zawieranych z cudzoziemcami na podstawie oświadczeń wpisanych do ewidencji przez PUP w pierwszym półroczu 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Syriusz STD.

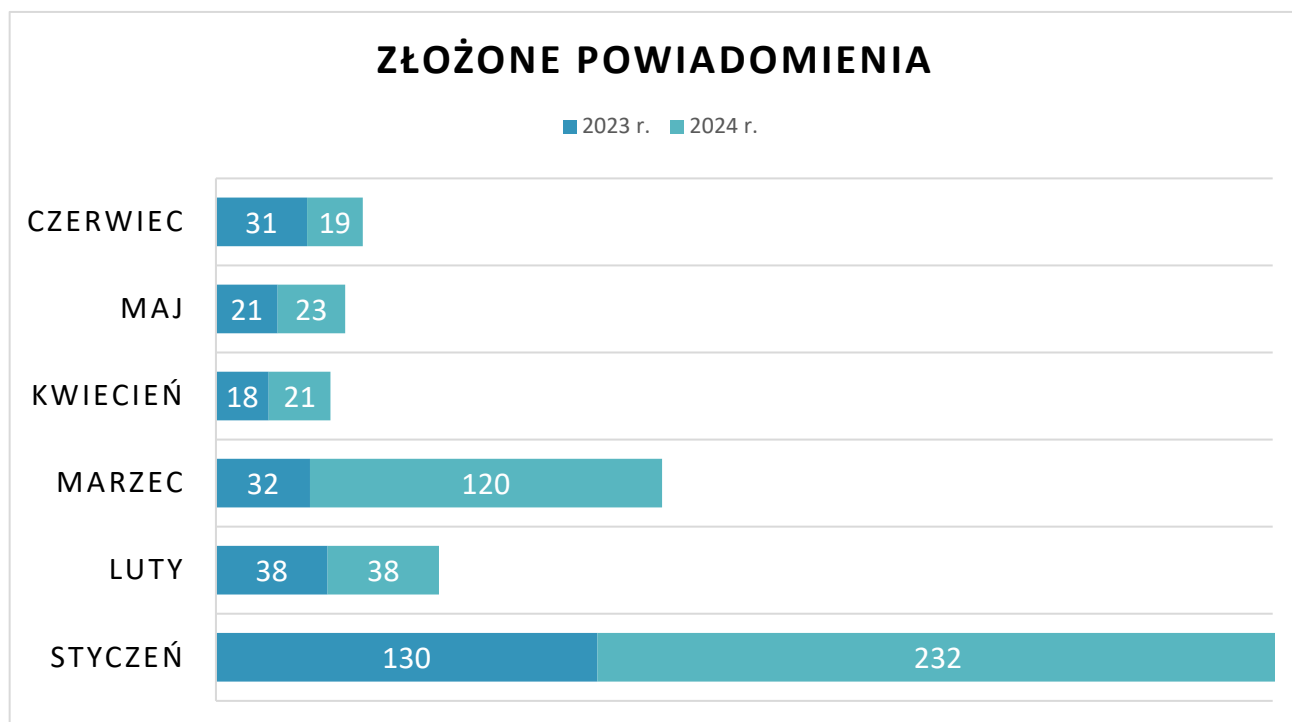
Na podstawie oświadczeń najczęściej legalizowano pracę cudzoziemców w zawodach:

- kierowca samochodu dostawczego, ciężarowego,
- robotnik magazynowy,
- monter rusztowań,
- pomocnik elektromontera.

Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy

Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy - szczególny rodzaj legalizowania pracy cudzoziemców, którzy znaleźli się w Polsce po wybuchu wojny (procedura powiadomienia została wprowadzona art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). Pracę na podstawie powiadomienia może podjąć, także małżonek obywatela Ukrainy, posiadający inne obywatelstwo niż ukraińskie, jeśli przybył do Polski ze względu na wojnę na Ukrainie. Powiadomienie jest procedurą bezpłatną.

W okresie od 01 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. do PUP za pośrednictwem portalu praca.gov.pl wpłynęły 453 takie powiadomienia. Natomiast w samym I półroczu 2023 r. odnotowano 270 powiadomień.

Powiadomienia złożone do PUP w poszczególnych miesiącach pierwszego półrocza 2023 i 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Syriusz STD.

Pracę na podstawie powiadomień w pierwszej połowie 2024 r. najczęściej podejmowali mężczyźni (259 przypadków).

Podstawą wykonywania pracy była najczęściej umowa zlecenie.

Rodzaje umów zawieranych z cudzoziemcami na podstawie powiadomień złożonych w PUP w pierwszym półroczu 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu Syriusz STD

Na podstawie powiadomień najczęściej legalizowano pracę cudzoziemców w zawodach:

- pomocnik brukarza,
- pracownik magazynowy,
- pomocnik/monter rusztowań,
- pomocnik rolnika,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- asystent nauczyciela w szkole,
- hodowca bydła,
- pomocniczy robotnik polowy.

Zezwolenia typu S na pracę sezonową

Zezwolenia typu S na pracę sezonową – zezwolenie na pracę sezonową może być wydane dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego na okres 9 miesięcy w roku kalendarzowym. Zezwolenie wydaje się, jeśli cudzoziemiec ma pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub gastronomią i zakwaterowaniem.

Procedura różni się w zależności od tego, czy cudzoziemiec jest już w Polsce, czy dopiero będzie wjeżdżał w celu podjęcia pracy sezonowej. Jeśli cudzoziemca nie ma w Polsce, to najpierw wydaje się zaświadczenie, na podstawie którego cudzoziemiec może uzyskać wizę w celu podjęcia pracy sezonowej lub może wjechać do Polski w ruchu bezwizowym. Zezwolenie wydaje się po wjeździe cudzoziemca do Polski i zgłoszeniu tego faktu do urzędu przez pracodawcę. Dla cudzoziemców już przebywających w Polsce w innym celu niż praca sezonowa, uprawnionych do pracy, zezwolenie wydaje się na okres ich legalnego pobytu, ale nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

Opłata wynosi 30 zł.

Od stycznia do czerwca 2024 r. w PUP złożono 9 wniosków o wydanie zezwolenia typu S. Wydano z tego tytułu 6 zaświadczeń dot. pracy sezonowej. W I półroczu 2023 r. wpłynęły 4 wnioski w sprawie zezwolenia na pracę sezonową, wydano 4 zaświadczenia.

Na podstawie zezwoleń typ S i zaświadczeń dot. pracy sezonowej najczęściej składano wnioski na pracę cudzoziemców w charakterze:

W I półroczu 2023 r.

- pomocniczy pracownik polowy (4x)

Natomiast w I półroczu 2024 r.

- również pomocniczy robotnik polowy (6x)

Test rynku pracy - informacja starosty

Test rynku pracy – informacja starosty, nazywana także opinią starosty, jest dokumentem wydawanym przez powiatowy urząd pracy, który pracodawca dołącza do wniosku o zezwolenie na pracę lub cudzoziemiec do wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, albo wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Cała procedura uzyskania informacji starosty polega na złożeniu przez pracodawcę oferty pracy na stanowisko, na którym zamierza zatrudnić cudzoziemca wraz ze wszystkimi warunkami pracy, takimi jak: wynagrodzenie, stanowisko, wymiar etatu, a także wymaganiami do wykonywania pracy. Na podstawie tych danych urząd sprawdza, czy w rejestrze osób bezrobotnych są kandydaci na oferowane stanowisko. Informacja starosty jest ważna przez 180 dni od jej wydania.

Test rynku pracy - informacja starosty - w okresie styczeń-czerwiec 2024 r. w PUP wydano 5 informacji starosty o lokalnym rynku pracy. W analogicznym okresie roku poprzedniego wydano 3 informacje starosty. Uzyskanie informacji starosty jest bezpłatne.

PUP przeprowadzał test rynku pracy oceniając możliwość zatrudnienia obywateli państw trzecich w I półroczu 2024 r. na stanowiska tj.:

- pomocnik/monter rusztowań,
- kucharz,
- pracownik biurowy (2x),
- kelner.

Podsumowanie

Z powyższej analizy wynika, że powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy zyskały największą popularność. Można nawet pokusić się o stwierdzenie, że w pewnym stopniu wyparty oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, a zezwolenia na pracę sezonową zanikły całkowicie. Pracodawcy korzystają w ten sposób z najprostszego i darmowego sposobu legalizacji zatrudnienia obywateli Ukrainy, począwszy od pracowników fizycznych po wykwalifikowanych pracowników. Z tej formy zatrudnienia cudzoziemców skorzystało w I półroczu 26 Pracodawców z terenu Powiatu Żnińskiego.

* Od 29 stycznia 2022 r. nastąpiły zmiany w przepisach dot. zatrudniania cudzoziemców. W myśl nowych przepisów o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw wydłużona została do 24 miesięcy możliwość powierzenia pracy cudzoziemcowi bez zezwolenia na pracę, na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

* Od 27 czerwca 2022 r. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 czerwca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wysokości wpłat dokonywanych

w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową oraz złożeniem oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1346) zmieniła się wysokość opłaty za oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Od 12 lipca 2022 r. wysokość wpłaty za oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanego do ewidencji oświadczeń wynosi 100 zł.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 października 2022r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie państw, do których obywatele stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi od dnia 28 października 2022 roku przedsiębiorcy nie mogą występować o nowe wpisy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Rosji, ani ubiegać się o zezwolenie na pracę sezonową bez uzyskania informacji starosty. Obywatele Federacji Rosyjskiej zostali wyłączeni z procedury uproszczonej. W związku z ww. rozporządzeniem zatrudnianie cudzoziemców na zasadach uproszczonych dotyczy obywateli 5 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy.

W obowiązującym stanie prawnym obywatel Ukrainy, który przebywa w Polsce legalnie, może podjąć legalnie pracę u każdego pracodawcy w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę; jedynym warunkiem, którego spełnienie jest konieczne, aby praca mogła być uznana za legalną, jest złożenie powiadomienia (tylko elektronicznie) przez pracodawcę w terminie 7 dni od dnia podjęcia pracy, za pośrednictwem portalu – praca.gov.pl.; dodatkowo każdy obywatel Ukrainy przebywający w Polsce legalnie może zarejestrować się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, na takich samych zasadach, jak obywatel polski;

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw zmiany wprowadzone ustawą w zakresie dostępu do rynku pracy dotyczą (obowiązuje od 01.07.2024 r.):

- skrócenia z 14 na 7 dni terminu na przesłanie powiadomienia przez pracodawcę zatrudniającego obywatela Ukrainy,

- wprowadzenia konieczności złożenia kolejnego powiadomienia o zatrudnieniu obywatela Ukrainy w przypadku gdy zmienił się rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy, zmieniło się stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy, zmniejszono wymiar czasu pracy lub liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu określone w powiadomieniu, obniżono miesięczną lub godzinową stawkę wynagrodzenia określoną w powiadomieniu,

- wprowadzenia wymogu wskazywania w powiadomieniu o zatrudnieniu obywatela Ukrainy co najmniej minimalnego wynagrodzenia o pracę lub minimalnej stawki godzinowej,
- wprowadzenia obowiązku powiadomienia przez obywatela Ukrainy pracodawcy o doręczeniu mu decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.